

Uittreksel concept-verslag commissie NLG 08-06-2020 over de voordracht Kaderbrief 2021

4.b Kaderbrief 2021 (alle commissies)

De **voorzitter** merkt op aan dat eventuele vragen aan gedeputeerde Olthof bij diens afwezigheid ofwel door een collega zullen worden opgepakt ofwel schriftelijk worden meegenomen.

De heer **Roosendaal** (VVD) heeft een aantal opmerkingen in het licht van NLG. Deze gaan over bedrijfstakken en ondernemingen waarover in dit gremium wordt gesproken, zoals de recreatieschappen en de daaraan gerelateerde horeca.

Het college geeft terecht aan dat corona grote gevolgen kan hebben voor de Kaderbrief. Inkomsten uit belastingen en bijdragen van het Rijk zullen teruglopen, terwijl het beroep op financiële ondersteuning door partijen en de samenleving zal toenemen. De provincie zal naar vermogen meewerken aan een snel herstel van de economie op die terreinen waar zij het verschil kan maken. Kunnen GS delen op welke terreinen zij verwachten te kunnen bijdragen aan een snel economisch herstel voor de exportgerichte bedrijven, dus vooral de agrarische industrie, die hard getroffen worden? De VVD mist voorts nog de impact op de horeca. Wanneer kunnen PS een actualisatie verwachten van de risico's, zoals de coronacrisis en de stikstofproblematiek, en de impact daarvan op de Kaderbrief?

Omdat de provincie de lasten voor haar inwoners niet verder wil laten stijgen -- dat gebeurt immers reeds door hogere verzekeringspremies e.d. -- herhaalt de heer Roosendaal datgene wat GS ook meegeeft aan de recreatieschappen: maak pas op de plaats, werk efficiënt en doe dat op basis van een nieuwe inschatting van de financiële risico's. Bedenk goed welke investering moet worden uitgesteld en welke ambities kunnen of moeten worden teruggedrongen. Maak inzichtelijk wat de financiële en maatschappelijke gevolgen daarvan zijn, zodat we in PS op basis van het hele scenario de goede begrotingsdiscussie kunnen voeren, ook binnen deze commissie.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) wijst op pagina 5 van de Kaderbrief waar staat: "*De Noord-Hollandse bevolking zal vermoedelijk niet bijzonder geïnteresseerd zijn in de vraag welke overheidslaag nu precies waarvoor verantwoordelijk is, zolang er maar sprake is van goed en efficiënt bestuur.*"

Mevrouw Jellema vindt deze zinsnede paternalistisch en provincieonwaardig, en hoopt dergelijke passages niet langer aan te treffen in een volgende Kaderbrief.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) kan zich in grote lijnen vinden in de woorden van de heer Roosendaal (VVD). Het door het college in hoofdstuk 4 beschreven "robuust begrotingsbeleid" kan de PVV ondersteunen. Dat is verstandige taal: geen belastingverhoging, alleen noodzakelijke indexering van budgetten en nieuw beleid in overeenstemming met de beschikbare middelen. Corona brengt echter een flink aantal onzekerheden met zich mee. Is het derhalve handig om nu met deze Kaderbrief te komen? Wat de PVV betreft was dat ook mogelijk geweest bij de begrotingsbespreking in november.

De heer **Klein** (CU) kan zich vinden in een aantal voorstellen dat wordt gedaan. De ChristenUnie was echter enigszins verrast over de wat technische redenen die worden

aangevoerd voor de voorstellen, bijvoorbeeld de extra kosten voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en de dienstverlening bij de OD's. En dat terwijl de provincie voor een aantal grote uitdagingen staat, zoals de stikstofcrisis en de klimaatcrisis. Daarvoor staan in de Kaderbrief heel weinig concrete acties. Specifiek voor de commissie NLG is van belang het grote probleem dat Noord-Hollandse agrariërs met schuren vol producten zitten die ze niet kwijt kunnen, terwijl deze in sommige supermarkten niet te verkrijgen zijn. Het zou mooi zijn als de provincie daarin de lead neemt en kijkt hoe vraag en aanbod goed op elkaar kunnen worden afgestemd. Is het college bereid om dit soort initiatieven op te pakken? Heeft het daar meer financiële ruimte voor nodig of biedt de huidige begroting die reeds?

Een ander onderwerp betreft de kosten voor de stikstofproblematiek en de gebiedsgerichte aanpak. De ChristenUnie vermoedt dat de provincie behoorlijk moet investeren om een structurele oplossing te vinden voor de stikstofproblemen teneinde gebiedsgericht te kunnen werken aan oplossingen, zodat de natuur kan herstellen en er ook voor boeren een goed perspectief is. Hiervoor lijkt geen extra geld gereserveerd in deze Kaderbrief. De ChristenUnie hoort daar graag een toelichting op.

Mevrouw **Kapitein** (D66) constateert dat deze Kaderbrief in het teken staat van de grote onzekerheden rondom corona en stikstof. D66 is het erover eens om het economisch herstel gecombineerd uit te voeren met de bestrijding van de klimaatbehandeling. Idealiter wordt het herstel ook gecombineerd met de aanpak van de stikstofproblematiek en andere doelstellingen uit het coalitieakkoord, waaronder het uitbreiden van de NNN en de transitie in de landbouw.

D66 vindt het belangrijk dat GS voldoende geld uittrekken voor de omgevingsdiensten. Bij de OD Noord-Holland Noord (OD NHN) is de impact van de controle op de stikstof nog niet meegenomen. Hoe gaan GS ermee om als er extra geld nodig is voor de omgevingsdiensten, bijvoorbeeld voor stikstofcontroles?

In de jaarrekening staat er kort iets over de financiële impact van stikstof. Dat gaat echter primair over de vergunningverlening. In de stukken rondom de gebiedsgerichte aanpak staat dat financiële middelen nodig zijn voor het uitvoeren van bron- en herstelmaatregelen. Het is nog onduidelijk hoeveel het Rijk beschikbaar gaat stellen aan de provincie. Heeft gedeputeerde hiervan al enige indicatie?

D66 vraagt voorts hoe het zit met de financiële ontwikkelingen in Spaarnwoude. In antwoord op een schriftelijke vraag van mevrouw Kapitein hebben GS aangegeven dat eerst de financiële reserves van dit recreatieschap worden aangesproken. Zijn die groot genoeg of juist net niet, gelet op het feit dat GS aangeven dat er serieuze financiële gevolgen kunnen zijn? Kan gedeputeerde een extra tipje van de sluier oplichten?

De heer **Zoon** (PvdD) geeft aan dat de Kaderbrief dé gelegenheid biedt om financiële input te geven, hoewel NLG natuurlijk de commissie is die gaat over de maatschappelijke ecologische consequenties. De Partij voor de Dieren verwacht dat de stikstofmaatregelen de provincie meer geld gaan kosten dan op dit moment is begroot. Op dit punt sluit zij zich aan bij de vragen van de ChristenUnie en D66. De vraag is ook of de veeteelt, die resulteert in vervuiling van de natuur en grotendeels gericht is op de export, integraal onderdeel moet uitmaken van de oplossing. Een ander punt is dat er extra geld wordt gevraagd om de uitvoering van de

Wet natuurbescherming naar intensiteitsniveau 2 te brengen. De Partij voor de Dieren meent dat GS kansen laten liggen door het niet naar niveau 3 te tillen. Niveau 3 is niet alleen goed voor de provincie, maar ook voor allerlei aanvragen van vergunningen. Het lost problemen proactief op. Tevens kan het helpen bij een goede invoering van de Omgevingswet die volgt. Een eerder advies gaf ook aan dat niveau 3 een goed idee is. SP, GroenLinks en de Partij voor de Dieren hebben hier in de vorige periode al aandacht voor gevraagd. Het zou toen overwogen worden. Is GS bereid hier nogmaals naar te kijken?

Tot slot refereert de heer Zoon aan de noodkreet van de dierenopvangcentra. De Partij voor de Dieren vraagt of de opvangcentra aangemerkt kunnen worden als relevante maatschappelijke organisatie.

Mevrouw **Koning** (CDA) complimenteert GS en alle ambtenaren voor het werk aan de Kaderbrief en de jaarrekening. Zij dankt hen ook voor de goede beantwoording van de vragen.

Het CDA wil graag dat het Landbouwportaal, zoals dat samen met het waterschap wordt uitgevoerd ter verbetering van de waterkwaliteit, voortgezet. Het CDA heeft vernomen dat het zeer goed benut werd, maar dat de pot inmiddels leeg is. Kunnen GS in de Kaderbrief en straks in de begroting ruimte maken voor een extra bedrag voor het Landbouwportaal? Verder sluit het CDA aan bij de ChristenUnie en D66 wat betreft de benodigde financiële ruimte voor de gebiedsprocessen. Hoe wordt daarmee omgegaan?

De **voorzitter** dankt de sprekers voor hun inbreng en geeft het woord aan de gedeputeerden voor hun beantwoording.

Beantwoording door gedeputeerde **Loggen** (VVD):

Gedeputeerde Loggen bedankt de commissieleden voor de complimenten die zijn geuit. Hij geeft op zijn beurt complimenten aan de Statenleden voor zowel de zojuist gestelde vragen als de goede inhoudelijke vragen in de technische ronde, die inmiddels beantwoord zijn.

Gedeputeerde Loggen is het met mevrouw Koning (CDA) eens dat het Landbouwportaal een groot succes is en dat het jammer zou zijn als het zou moeten stoppen wegens gebrek aan funding. In het verleden werd het door de waterschappen betaald. Op dit moment zitten die in een impasse over hoe ze het geld voor komend jaar bij elkaar moeten krijgen. Het college wil bekijken of de provincie daarin een rol kan spelen om te zorgen dat het Landbouwportaal in de benen blijft, vooral omdat het agrariërs stimuleert om bovenwettelijke maatregelen op vrijwillige basis te nemen. Er wordt ook door andere provincies begerenswaardig naar gekeken. Er is over nagedacht om het verder uit te dragen, maar voor nu is de inzet gericht op het laten voortbestaan van het Landbouwportaal.

Diverse partijen, waaronder de VVD, hebben gesproken over corona. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt. Enerzijds is er inkomenssteun zoals het kabinet die geeft en waar echt tientallen miljarden, zo niet meer dan 100 miljard, in omgaan. Dan betreft rechtstreekse steun aan bedrijven, zoals horeca, en aan zzp'ers et cetera. Anderzijds is er het economisch herstellepakket dat nu in Noord-Holland wordt uitgewerkt. Gedeputeerde wil zich

op het laatste toeleggen. Het college heeft inmiddels twee kwartiermakers aangesteld: ondergetekende en gedeputeerde Pels. Zij zijn op dit moment bezig met een soort houtskoolschets over hoe om te gaan met de in PS aangenomen motie betreffende 100 miljoen euro en de dubbeldoelstelling. Een en ander moet uitmonden in een blauwdruk. GS willen dat langs drie kernbegrippen doen: ontzorgen, stimuleren en realiseren.

- Ontzorgen: het ontzorgconcept trekt inmiddels ook landelijke aandacht. Het ministerie heeft het college benaderd en is buitengewoon geïnteresseerd in de wijze waarop Noord-Holland het aanvliegt. Zij is bereid om daarin mee te doen.
- Stimuleren: de dubbeldoelstelling van het economisch herstellpakket is dat heel veel mkb'ers en zzp'ers via het fonds aan het werk gaan. Hopelijk gaat daar ook een hefboomeffect van uit. Het college heeft daar op dit moment vertrouwen in.
- Realiseren: er moet in het achterhoofd worden gehouden dat de motie een dubbeldoelstelling behelst, enerzijds het economisch herstel middels het aanjagen van investeringen voor mkb'ers en zzp'ers werkzaam in de installatietechniek en anderzijds het leveren van een bijdrage aan het klimaatverhaal door de bebouwde omgeving versneld en goed te verduurzamen. Het "voordeel" daarvan komt uiteindelijk ook weer terecht bij de inwoners. Zij worden immers op termijn eigenaar van de aangebrachte isolatie. De besparingen die dat oplevert, vloeien rechtstreeks in de zakken van de Noord-Hollandse inwoners.

Het college wil wel graag de voortgang erin houden. Gedeputeerde Loggen verwacht na de houtskoolschets met een routekaart te komen waarin uiteraard ook de Staten betrokken worden, op dat er in gezamenlijkheid voor een heel goed pakket wordt gezorgd. Gedeputeerde Loggen is enigszins in verwarring gebracht door de heer Roosendaal (VVD), die sprak over het mogelijk uitstellen van investeringen. Hoe verhoudt zich dat tot de motie die door zijn partijgenoot mevrouw Van Geffen is ingediend om de investeringen, bijvoorbeeld in het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI), naar voren te halen? Kan de heer Roosendaal aangeven wat hij precies bedoelt met het "opschorten van investeringen"? Gedeputeerde meende juist dat er ook een economische stimulans kan uitgaan van het eventueel naar voren halen van investeringen in de infra.

De heer **Roosendaal** (VVD) antwoordt dat er onderscheid gemaakt moet worden tussen de investeringen die bijdragen aan het economisch herstel en de andere plannen in het kader van NLG. Hij gaf in het begin van zijn bijdrage al aan dat zijn opmerkingen gezien moeten worden in het licht van NLG. De provincie geeft zelf aan dat de recreatieschappen op de plaats moeten maken qua investeringen. De heer Roosendaal meent dat de provincie zelf dat advies ook ter harte moet nemen wat betreft investeringen die niet direct gerelateerd zijn aan zaken die het economisch herstel ten goede komen. Dat onderscheid wil hij duidelijk maken.

Gedeputeerde **Loggen** dankt de heer Roosendaal voor de opheldering. Hij begrijpt wat hij bedoelt. Gedeputeerde Zaal komt er m.b.t. de recreatieschappen wellicht nog op terug.

Beantwoording door gedeputeerde **Rommel** (VVD):

Er zijn veel vragen gesteld over de financiering van de stikstofproblematiek en de gebiedsgerichte aanpak. Het is op dit moment moeilijk in te schatten wat het gaat kosten en hoeveel geld de provincie zal krijgen van het Rijk. Op dit moment zijn er voldoende middelen voor de dubbele doelen die de provincie wil halen, met NNN en de stikstofproblematiek. Ook voor de OD's hebben GS juist wat extra middelen gevraagd ten

behoefte van de uitvoering van de stikstofcontroles en vergunningverlening. Mocht er te zijner tijd alsnog cofinanciering nodig zou zijn, dan komt het college naar de Staten toe.

Op de vraag van de heer Zoon (PvdD) over het wenselijke intensiteitsniveau 3 voor uitoefening van de VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op grond van de nieuwe Wet natuurbescherming, zal gedeputeerde Rommel schriftelijk reageren.

De **voorzitter** herhaalt de toezegging van gedeputeerde Rommel dat er een schriftelijke beantwoording komt.

Beantwoording door gedeputeerde **Zaal** (D66):

Gedeputeerde Zaal komt allereerst op de impact van corona op specifieke sectoren die onderdeel zijn van de commissie NLG: de agrarische sector en de recreatieschappen. In de Greenports, alsmede in de AB's (Algemeen Bestuur) en DB's (Dagelijks Bestuur) van de recreatieschappen wordt uitgebreid gesproken over corona en de impact daarvan op de organisaties. Daarbij geldt dat voor de acute inkomenssteun vooral gekeken wordt naar de Rijksmaatregelen. Die lijken voor de agrarische sector voldoende te zijn. Bij de recreatieschappen heeft de provincie een wat andere rol, omdat zij daar als participant optreedt. Per recreatieschap wordt nu een inventarisatie gemaakt van de impact van corona. Deze lijkt vooral verband te houden met de horeca en evenementen. Vervolgens wordt bekeken hoe die gevolgen gecompenseerd kunnen worden. Daarvoor zijn verschillende scenario's, zoals een tijdelijke of incidentele verhoging van de bijdrage. Het versoberen van onderhoud lijkt niet wenselijk, ook gelet op het feit dat de recreatieschappen de komende zomer extra belangrijk zijn voor de inwoners van Noord-Holland. Een toename verwachten van het aantal bezoekers aan recreatieschappen. Gedeputeerde zal de commissie op de hoogte houden over hoe dat verder verloopt.

De vraag van D66 had betrekking op de algemene zin in de Kaderbrief over recreatieschap Spaarnwoude. In de commissievergadering van februari is gesproken over de visie voor Spaarnwoude. Toen is gezegd dat die binnen het budget moet passen. Aansluitend is gebleken dat er toch nog sprake is van enig achterstallig onderhoud, waarvoor grote bedragen kwamen bovendrijven. Daarvan hebben we nu gezegd dat die uit de reserves van het recreatieschap kunnen. Volledigheidshalve hebben GS een algemene waarschuwing in de Kaderbrief opgenomen. De financiële situatie is nu weliswaar geregeld met een bijdrage uit de reserves, maar die zijn natuurlijk niet onuitputtelijk. In de toekomst kan het derhalve nodig zijn om aanvullende middelen ter beschikking te stellen.

De vraag over het Landbouwportaal is reeds beantwoord door gedeputeerde Loggen.

Tot slot komt gedeputeerde Zaal op de vraag van de heer Zoon (PvdD) over de dierenopvangcentra. Er lijkt een misverstand te zijn over de financiële verplichting ten aanzien van die centra. De juridisch adviseurs van zowel de provincie als LNV stellen dat de provincie die verplichting niet heeft. Naar aanleiding van de motie-Wassenberg wordt onderzocht bij wie die verantwoordelijkheid dan wel ligt en of er een algemene regeling komt. Noord-Holland heeft het Rijk aangegeven dat zij het heel belangrijk vindt dat daarover duidelijkheid komt. Ondanks dat er geen juridische verplichting tot financiële

verantwoordelijkheid is, vindt het college het ook heel belangrijk dat de opvangcentra een financiële bijdrage krijgen. Om die reden is er twee ton in het coalitieakkoord opgenomen. Het lijkt gedeputeerde verstandig om dit bedrag aan te wenden voor de financiële weerbaarheid van de organisaties en het verbeteren van dierenwelzijn. Het beleid hiervoor is grotendeels al uitgewerkt en er hebben al werksessies plaatsgevonden met de opvangcentra. Gedeputeerde acht het niet raadzaam om de eenmalige investering aan te wenden voor acute noodsteun. Daarvoor zijn weer andere fondsen, zowel binnen de sector als mogelijk via het Rijk.

Het college raadt ook af om de noodhulp uit het Provinciaal Noodfonds Sociale Infrastructuur te halen. 10 miljoen euro is een aanzienlijk bedrag, maar het is niet onuitputtelijk. De provincie moet derhalve een focus aanbrengen op de in de motie genoemde instellingen, zoals dorps huizen, sportverenigingen en culturele instellingen. Wat de dierenopvangcentra betreft, zal vooral het onderzoek van LNV worden afgewacht.

Beantwoording door gedeputeerde **Stigter** (GL):

Gedeputeerde Stigter geeft aan dat collega Rommel (VVD) de vragen inzake de extra inzet van de omgevingsdiensten voor de stikstofproblematiek reeds beantwoord heeft.

De **voorzitter** concludeert dat er geen behoefte is aan. Dit agendapunt zal ook uitvoerig behandeld worden in PS. Zij geeft

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Klein (CU) over de toeleiding van overschotten naar de markt, brengt mevrouw **Jellema** (PvdA) nog even in herinnering dat gedeputeerde Pels tijdens afgelopen PS-vergadering toegezegd heeft dat er een toeleiding van overschotten naar de voedselbanken zou plaatsvinden.

De **voorzitter** constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De Kaderbrief zal worden doorgevoerd naar PS.